

*Софія Андрухович:
майстриня сучасного
українського роману*

Софія Юріївна Андрухович – представниця письменницької династії Андруховичів.

Українська письменниця, перекладачка й публіцистка народилася 17 листопада 1982 р. в Івано-Франківську в сім'ї відомого письменника Юрія Андруховича та фотографа-ілюстраторки Ніни Андрухович.

У 2000 р. закінчила природничий ліцей у рідному місті та Українську академію друкарства. Вищу освіту здобула у Львівському національному університеті за спеціальністю «Українська філологія».

Працювала співредакторкою часопису «Четвер». Вела авторську колонку в інтернет-газеті «Збруч».

Літературний дебют письменниці відбувся романом **«Літо Мілени»** (2002). До 2007 р. вийшли з друку ще три книги: **«Старі люди»** (2003), **«Жінки їхніх чоловіків»** (2005), **«Сьомга»** (2007), що містить більше 70-ти авторських малюнків. Роман **«Фелікс Австрія»** став найочікуванішою прем'єрою осені 2014 р. та одним з найяскравіших її творів.

Навесні 2016 р. у «Видавництві Старого Лева» побачила світ дитяча книжка **«Сузір'я Курки»**. У 2020 р. вийшов ще один роман – **«Амадока»**. Від моменту задуму до реалізації ідеї пройшло шість років.

«Література – найлагідніший спосіб торкатися болісних тем.»

Софія Андрухович

Перекладацька діяльність

Переклади з польської:

Мануела Гретковська «Європейка» (2006)

Переклади з англійської:

Клайв Стейплз Льюїс «Принц Каспіян» (2008);

Клайв Стейплз Льюїс «Подорож Досвітнього мандрівника» (2008);

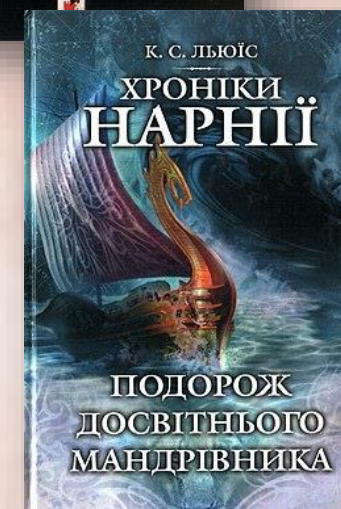
Дж. К. Роулінг «Гаррі Поттер і келих вогню»;

Айн Ренд «Атлант розправив плечі» (ч.2 і 3) (2015);

Кадзуо Ішігуро «Не відпускай мене» (2016);

Тоні Джад «Коли змінюються факти» (2021);

Тоні Джадт «Шале пам'яті» (2022).

«Тепер, коли Софія Андрухович є незаперечною постаттю в українській літературі, виникає природне бажання мандрівки ad fontes її прози. Читати Софію Андрухович в такому випадку потрібно ab ovo – від перших повістей «Літо Мілени» та «Старі люди»

Тарас Прохасько,
український письменник, журналіст

Андрухович, С. Ю. Старі люди / С. Ю. Андрухович. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2008. – 143 с.

Книга містить два твори – «Старі люди» та «Літо Мілени».

«Старі люди» – історія хлопця Луки, який на весіллі своїх рідних знайомиться зі зведеною бабусиною сестрою Мартою. Марта – красива, ексцентрична і загадкова жінка, але жити їй залишилось сто днів. Саме тому Лука та Марта, не втрачаючи ані секунди, вирішують з головою поринути у вир пригод.

«Літо Мілени» можна порівняти з життєписом, адже описується життя героїні від народження до смерті. У світі Мілени все добре, всі щасливі і закохані, немає справжніх проблем.

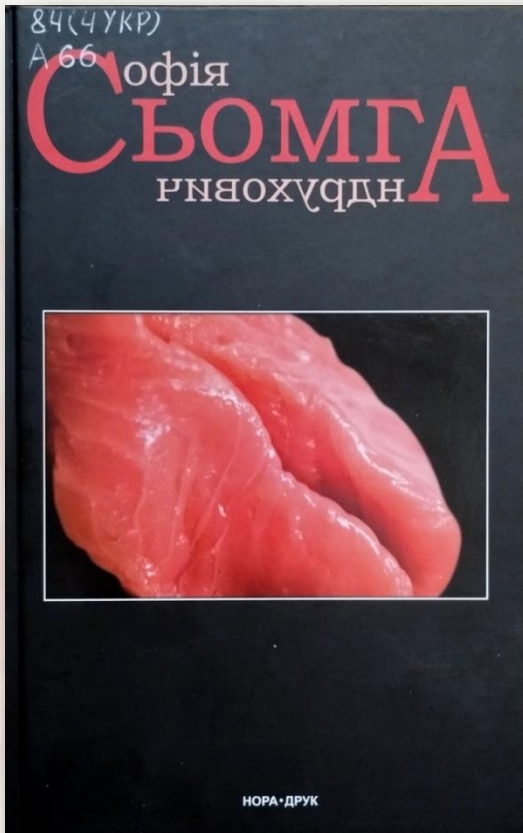
Це твір про ідилію, персонажі якого живуть у своєрідному, вигаданому й дивовижному вимірі.

«Сьомга» – це шанс зазирнути за лаштунки чужого життя.»

Софія Андрухович

**Андрухович, С. Ю. Сьомга : роман / С. Ю. Андрухович. – Київ :
Нора-Друк, 2007. – 349 с. : іл.**

У романі змішано психологічний і детективний жанри, присутні елементи трилеру. Це витончена і відверта історія з досвіду життя: про дитинство, юність, дорослішання, психологічні травми.

Авторка змальовує буття, яким воно є, без прикрас, з усіма незручностями, з відразливими моментами та всім тим, що зазвичай ховають від чужих очей. Крім того, це спроба довести, що будь-яке життя – безцінне.

Книга свого роду є інтимною автобіографією. Вона складається з шести частин, що відрізняються одна від одної – і настроями, і героями, і способом написання. Навіть головна героїня у кожній частині інша. Так, ніби йдеться про шістьох різних осіб. Завдяки такій манері написання Софія Андрухович створює атмосферу, що містить елемент смутку і глибокого гуманізму.

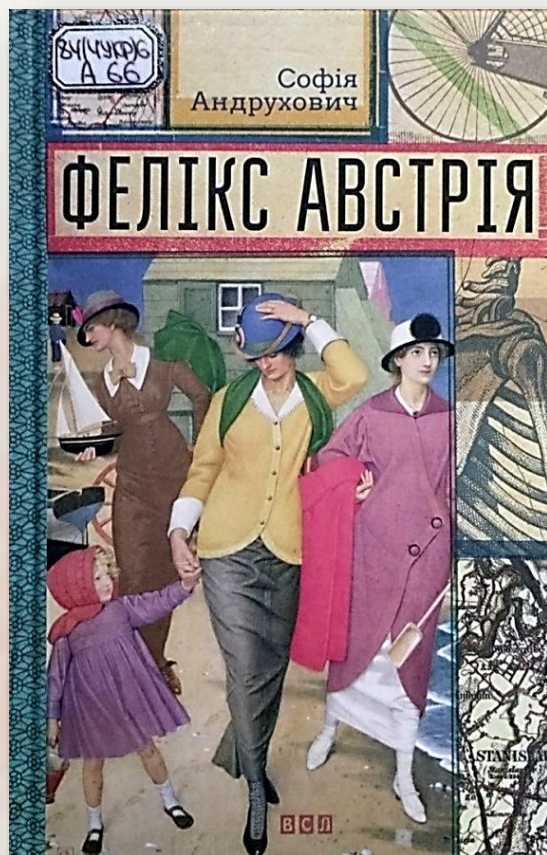
*«Над романом я починала працювати на творчій стипендії «Гауде Полонія» у Кракові. Я їхала туди писати роман про Австро-Угорщину і уявляла, що житиму десь у старій частині міста, милуватимусь із вікна старою архітектурою, питиму вранці каву в кав'ярні початку століття і надихатимусь атмосферою. Але мене поселили на околиці Кракова, яка ще зовсім недавно і до міста не належала, у спальному районі – у велетенському бетонному гуртожитку... Гуртожиток називався «Фелікс». Коли я розповіла про це батькові, він сказав: **«Все правильно. Фелікс Австрія!»**. Я поцікавилась висловом і з'ясувалося, що це частина відомої цитати «Нехай воюють інші, а ти, щаслива Австріє, укладай шлюби», в якій ідеться про династичні шлюби, що укладалися австрійськими монархами для розширення імперії.»*

Софія Андрухович

Андрухович, С. Ю. Фелікс Австрія : роман / С. Ю. Андрухович. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2017. – 281 с.

Твір, що пропонує до прочитання авторка, вражає своєю лірично-романтичною чутливістю.

Роман є історією незвичайних взаємин двох жінок – Аделі, дочки доктора Ангера, та Стефанії Чорненько, дочки померлої прислуги доктора, яка росла разом із Аделею. Саме Стефанія оповідає про зовнішні, авантюрно-пригодницькі, й внутрішні, психологічні події їхнього життя.

Роман сповнений різноманітних таємниць й загадок, найзаплутанішою з яких є те, як оповідачка бачить саму себе, свої почуття, обґрунтовує свої дії. Ось тут і криється найбільша драма.

Роман «Фелікс Австрія» перекладено на німецьку, польську, чеську, угорську, хорватську, французьку мови.

Книга стала лауреатом багатьох українських та закордонних премій та отримала чимало відзнак та нагород:

2014 – спеціальна відзнака Форуму видавців у Львові;

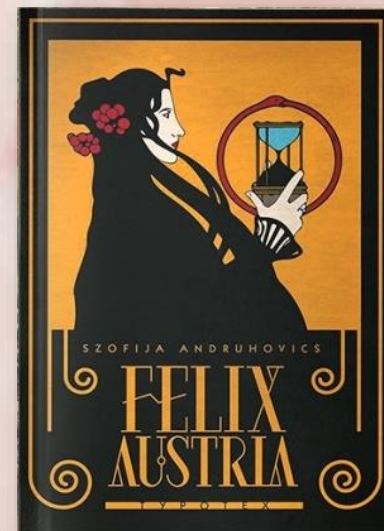
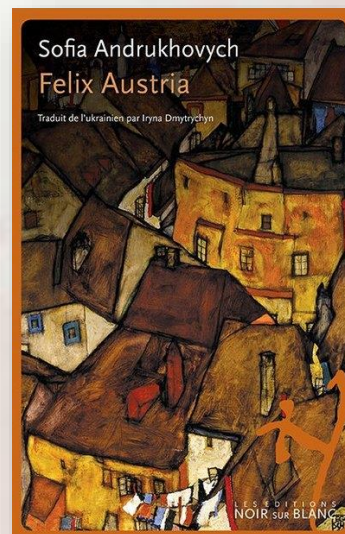
2014 – «ЛітАкцент року»;

2014 – «Книга року ВВС»;

2015 – літературна премія імені Джозефа Конрада-Коженьовського;

2015 – премія Фонду Лесі та Петра Ковалевих;

2016 – Visegrad Eastern Partnership Literary Award.

На початку січня 2020 р. світ побачила кінокартина «Віддана» за мотивами роману «Фелікс Австрія».

Стрічка потішить глядачів цікавим, загадковим сюжетом, естетикою жіночого тіла, красивими кадрами природи та міста, фантастичною операторською роботою, а також неймовірним описом їжі.

«Читаючи роман, я в якийсь момент усвідомила, що читаю не тільки для задоволення, а підсвідомо створюю перелік причин, чому книгу варто екранізувати. Я досить довго виношувала цю ідею, виклала її на папері. Перша ж зустріч із Софією підтвердила, що наші думки збігаються з трактуванням багатьох аспектів книги і подальшої адаптації до екранної версії.»

Надія Зайончковська,
продюсерка картини

«Це був мій перший досвід писання для дітей. Коли я на цьому зосереджувалася, у мене нічого не виходило. І я зрозуміла, що аби написати цю книжку, я просто повинна писати і не думати – для дітей це чи не для дітей. У мене не було такого підходу приготованого заздалегідь – пов'язаного з усіма тонкощами дитячої психології... Це було дуже інтуїтивно.»

Софія Андрухович

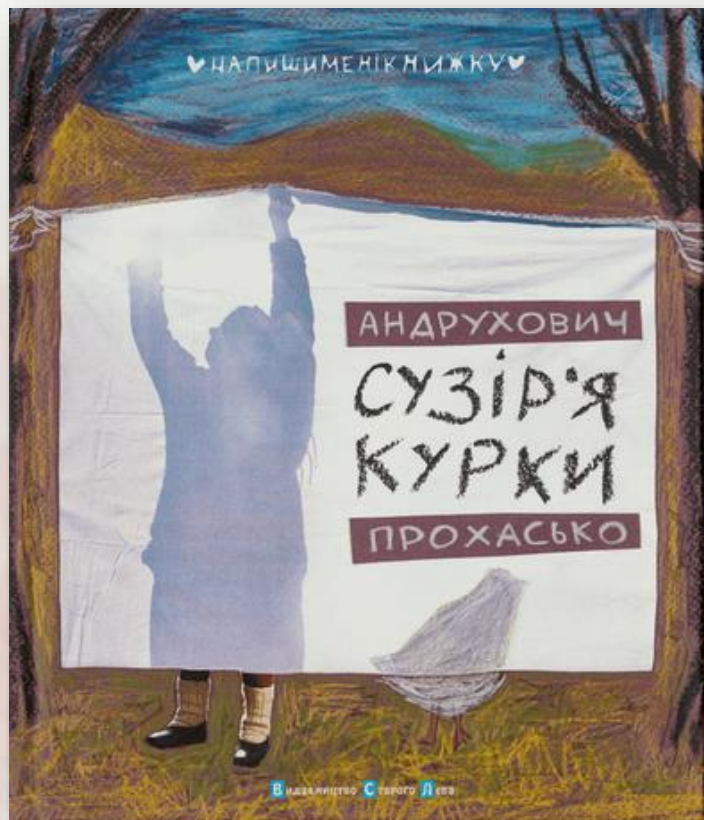
«Початкова ідея належить Мар'яні. Вона відчула цей перший порив натхнення, милуючись прозорою і мудрою красою осінніх гір. Мар'яна поділилась зі мною своїми переживаннями і запропонувала створити разом книжку, яка б навіювала думки про плин часу, хід речей, старість, самотність і смуток...»

Софія Андрухович

«Коли я придумувала техніку до книжки, я хотіла, щоб це було щось інакше, ніж в «кротячих» книжках... Після багатьох спроб намалювати людські обличчя я побачила, що не можу намалювати так, як хочу. Так з'явилась ідея колажу. Я придумала знайти реальних людей, які би зіграли ролі персонажів книжки, і фотографа, який би їх сфотографував. Ця книжка перетворювалася на фільм і наша з Софією комунікація розширилася до більшої кількості людей... »

Мар'яна Прохасько,
українська художниця-ілюстраторка, письменниця

Андрухович, С. Сузір'я курки / С. Андрухович, М. Прохасько. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2016. – 48 с. – (Напиши мені книжку).

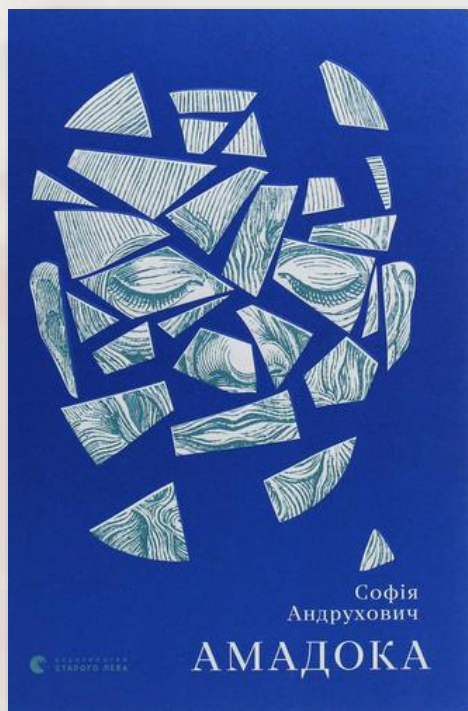
Ця казка про дитинство і старість, зв'язок між живими істотами і природою, бабусю і дівчинку, рись і кота, про курку Марічку і велику зоряну курку Іскру, яка дивиться з небес.

Головна героїня – старенька бабуся Марія, яка живе високо в горах зі своєю улюбленою куркою Марічкою. Вона не припиняє милуватись світом, щодня відкриваючи для себе щось нове. Заради своїх друзів долає власні страхи і вирушає до темного лісу, в якому водяться дикі звірі та чудовиська. На Марію з Марічкою в лісі чекають небезпека, відкриття і справжні пригоди.

«Амадока» побудована так, що фактично це три романи в одному, які в певний момент пов'язуються в суцільний текст. Усі три теми – війна на Сході, Голокост і неокласицизм та «розстріляне відродження» – які видаються віддаленими одна від одної, насправді належать до однієї площини.»

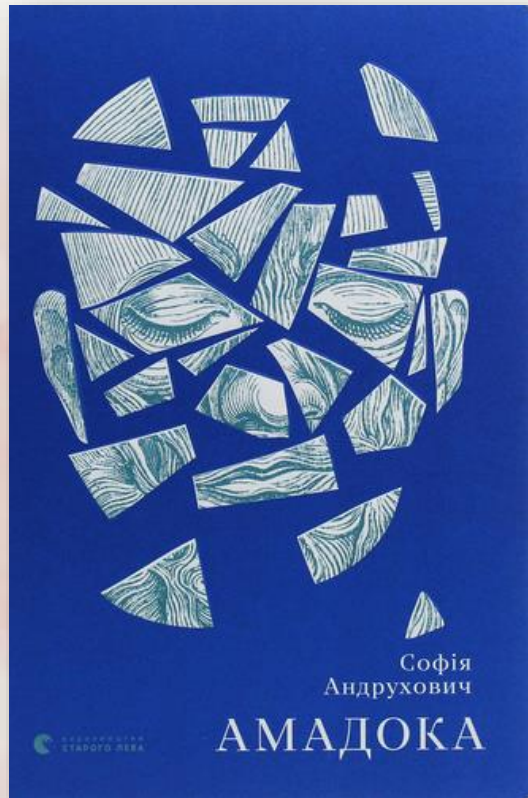
Софія Андрухович

***«Мені здається, «Амадока» зараз може дати багато
що зрозуміти про Україну...»***

Софія Андрухович

**Андрухович, С. Ю. Амадока : роман / С. Ю. Андрухович. – Львів :
Вид-во Старого Лева, 2020. – 832 с.**

Роман про історичну пам'ять в епоху постправди.

Головний герой – військовий, після повернення зі Сходу втратив пам'ять та пошкодив обличчя. Таким його і знаходить жінка, любов і терпіння якої здатні творити дива: сягати найглибших пластів спогадів і забуття та поєднувати їх в єдине ціле. Обидва головні герої, Богдан і Романа – персонажі, за якими цікаво слідкувати і хочеться розгадати загадку: хто вони? Чому Богдан нічого не пам'ятає? Хто така Романа та яка мета її вчинків? На ці та інші питання ви знайдете відповіді, прочитавши книгу.

Андрухович, С. Ляля і Котик / С. Андрухович // 13 різдвяних історій / упоряд. М. Савка. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2013. – С. 23-35.

Розповідь в оповіданні традиційно ведеться від першої особи. Перед вами історія двох літніх жінок – Лялі і Котик, одна з яких хвора на діабет, а інша за нею доглядає. Що їх єднає? Хто вони одна одній? Відповісти на ці питання ви зможете після прочитання теплої і душевної різдвяної історії.

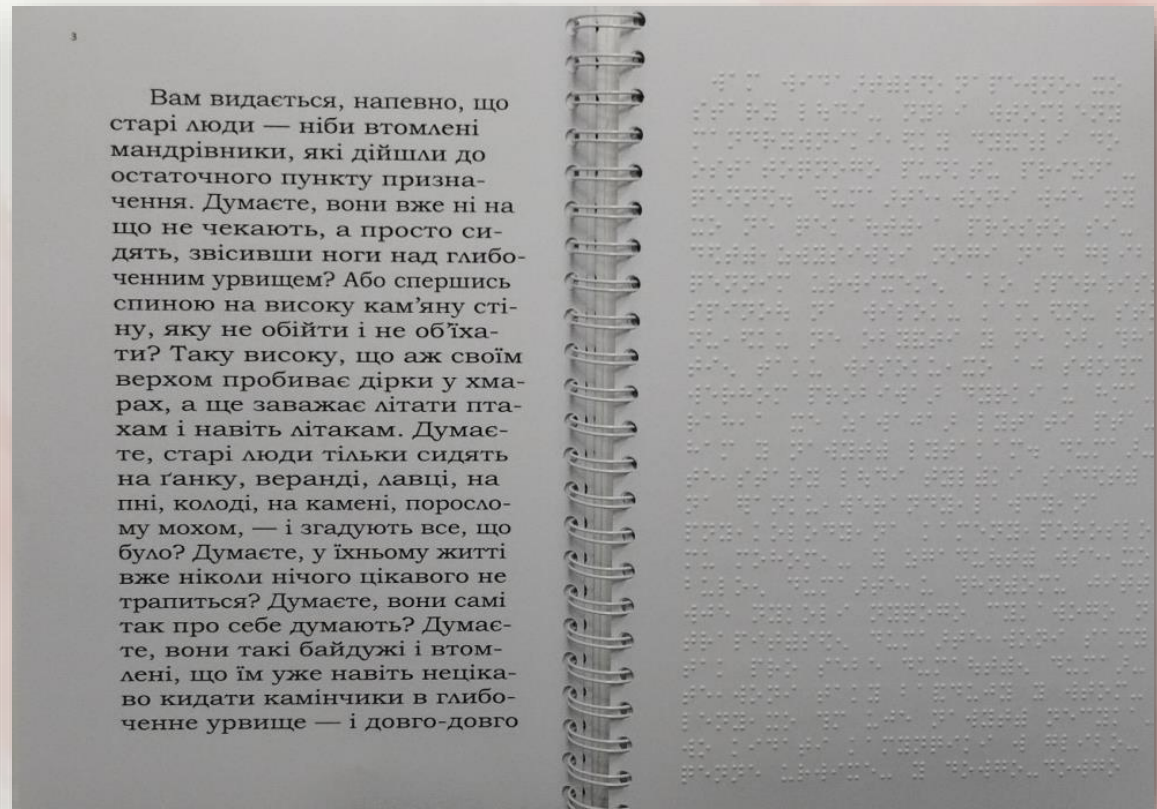
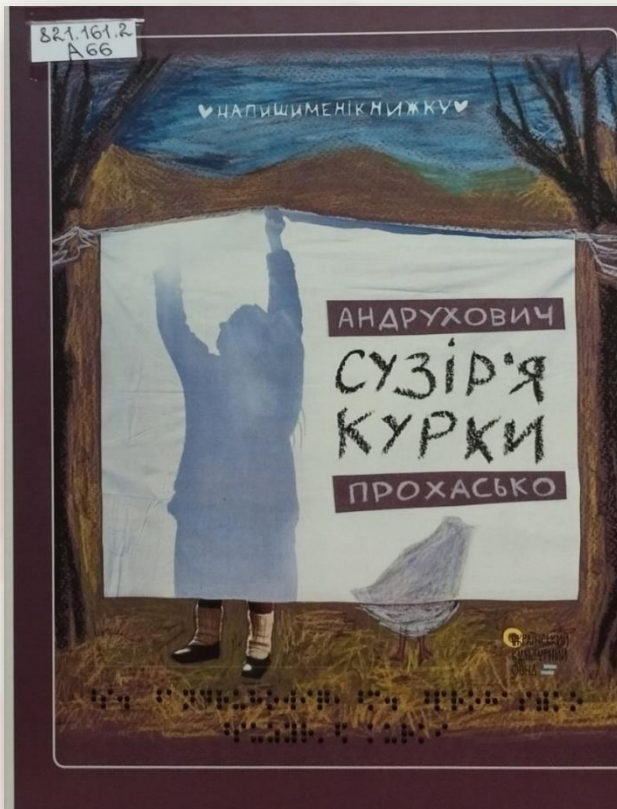
Андрухович, С. Death is sexy / С. Андрухович // Декамерон : 10 українських прозаїків останніх десяти років : збірка / уклад. С. Жадан. – Харків : Клуб сімейн. дозвілля, 2010. – С. 5-33.

Головний герой оповідання «Death is sexy» – кілер, який отримує завдання вбити дівчину, яку залишили на покинутому заводі. Після спільно викуреної наркотичної цигарки між ними виникає взаємна симпатія: найманий вбивця вирішив розповісти дівчині про свої проблеми, адже вона їх нікому не зможе розповісти після смерті. Відійшовши від звичного сценарію вбивства, чоловік втрачає контроль над ситуацією. Нездоровий спосіб життя призводить до інфаркту й смерті, а дівчина зникає. Хто такий кілер, що його спонукало почати відверту розмову з дівчиною, хто вона, та що насправді між ними відбулося – віддано на домисел читачеві.

Видання шрифтом Брайля з фонду Миколаївської ОУНБ

Андрухович, С. Сузір'я курки [Шрифт Брайля] /
С. Андрухович, М. Прохасько ; Укр. культур. фонд «Книга, що
долає бар'єри». – Львів : Нац. ун-т «Львів. Політехніка», 2020. –
55 с. – (Напиши мені книжку).

Андрухович, С. Ю. Фелікс Австрія [Шрифт Брайля] : роман : в 5 ч. /
С. Ю. Андрухович. – Київ : Вид-во Старого Лева, 2017.

«... З дитинства я завжди знала, що мрію писати, але не буває так, щоби щось давалося від природи чи від Бога і над цим не треба було працювати... Завжди повинна бути робота над собою: чи якась психологічна, чи моральна.»

Софія Андрухович

**Запрошуємо ознайомитися
з представленими виданнями
у Миколаївській обласній універсальній
науковій бібліотеці
(м. Миколаїв, вул. Маріупольська, 9).**

